

INSTITUTIONEN FÖR SOCIALT ARBETE

SW2228 Grundläggande psykoterapiutbildning med inriktning mot familjeterapi och nätverksarbete, 45 högskolepoäng

Basic Psychotherapeutical Course in Family and Network Therapy, 45 credits
Avancerad nivå / Second Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden 2010-02-23 och senast reviderad 2023-04-11 av Institutionen för socialt arbete. Den reviderade kursplanen gäller från och med 2024-01-15, vårterminen 2024.

Utbildningsområde: Vård 40 %, Samhällsvetenskapligt 25 % och Medicinskt 35 %

Ansvarig institution: Institutionen för socialt arbete

Inplacering

Kursen, Grundläggande psykoterapiutbildning med inriktning mot familjeterapi och nätverksarbete, 45 högskolepoäng, är en fördjupningskurs på avancerad nivå i socialt arbete omfattande 45 högskolepoäng. Kursen ges även som fristående kurs.

Huvudområde

Socialt arbete

Fördjupning

A1F, Avancerad nivå, har kurs/er på avancerad nivå som förkunskapskrav

Förkunskapskrav

Behörig att antas till Grundläggande psykoterapiutbildning är den som, utöver grundläggande behörighet för högskolestudier har avlagt:

- 1) Socionomexamen
- 2) Psykologexamen enligt 1982 års studieordning (eller senare bestämmelser).
- 3) Läkarexamen med specialistkompetens i psykiatri eller barn- och ungdomspsykiatri eller
- 4) Annan motsvarande yrkesexamen inom vård och omsorg om minst 210hp (inklusive 30hp på avancerad nivå).

Lärandemål

Efter avslutad kurs skall den studerande:

Kunskap och förståelse

- kunna diskutera familjebehandlingens möjligheter, begränsningar och användningsområden
- visa förståelse för vetenskapsteoretiska begrepp och forskningsmetodik som är relevant för det kliniska arbetet
- kunna beskriva utvärderingsmetodik kopplad till familje- och nätverksarbetet
- demonstrera ingående kunskaper om samtals- och intervjuteknik med individer och familjer
- visa kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer

Färdigheter och förmåga

- visa kompetens att under handledning kunna arbeta med familjeterapi och nätverksmöten
- kunna genomföra en intersektionell analys och identifiera dess möjliga implikationer för förändring i psykoterapeutiskt arbete
- kunna tillämpa dialog och brukarmedverkan i behandlingsarbetet
- kunna tillämpa ett barnperspektiv i kliniska samtal och möten där barn ingår och möten där barn kan komma att påverkas
- självständigt tillämpa samtals- och intervjutekniker med individer och familj.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- kunna värdera och tillämpa ett etiskt perspektiv i den professionella verksamheten
- ha tillägnat sig en professionell identitet och ett terapeutiskt förhållningssätt i det kliniska arbetet
- demonstrera fördjupad förmåga till insikt, självreflektion och empatiskt bemötande.

Innehåll

Kursens huvudsakliga innehåll är att ge grundläggande kunskap i familjeterapeutisk teori, analys och metodik. Kursen består av fyra olika delar:

A Familjeterapi och systemteori, 10 högskolepoäng Familjeforskning och familjens

historiska utveckling. Generell systemteori och olika familjeterapeutiska skolbildningar. Intersektionell analys.

B Terapeutiska processer, målgrupper och tillämpningsområde, 12 högskolepoäng
Teori och metod i det terapeutiska arbetet. Kommunikation, struktur och process. Krisbegreppet. Språkssystemisk metod. Nätverksarbete. Psykopedagogiska interventioner. Särskilda målgrupper.

C Vetenskapsteori och forskningsarbete, 8 högskolepoäng
Vetenskaplig verksamhet; teori och metod som är relevant för det kliniska arbetet. Klinisk utvärdering. Terapiredogörelse.

D.Handledning och egenterapi, 15 högskolepoäng
120 timmars handledning i grupp om maximalt sex deltagare i varje grupp. För godkänd kurs ska dessutom varje deltagare ha genomgått egen terapi omfattande minst 40 timmars individualterapi, alternativt 120 timmars gruppterapi.

Fördelning av kursmoment från de fyra kursdelarna över utbildningens tre terminer

Termin 1

Teori och metod I: Systemteori. Familjeliv. Behandlarroll. 10 högskolepoäng
Klinisk handledning 5 högskolepoäng

Termin 2

Teori och metod II: Familjens livscykel. Skolor och målgrupper 10 högskolepoäng
Klinisk handledning 5 högskolepoäng

Termin 3

Teori och metod III: Forskning och utvärdering. Terapiredogörelse 10 högskolepoäng
Klinisk handledning 5 högskolepoäng

Former för undervisning

På grund av utbildningens tillämpande karaktär gäller obligatorisk närvaro för såväl föreläsningar som seminarier och handledning. Frånvaro tas igen med skriftliga hemuppgifter enligt överenskommelse med kursledare.

Handledning på eget kliniskt arbete påbörjas under utbildningens första termin och fördelas regelbundet över utbildningens tre terminer.

Undervisningsspråk: svenska

Former för bedömning

Examination sker genom individuella skriftliga hemuppgifter samt genom reflektioner i storgrupp där teori kopplas till praktik. I handledning examineras studentens förmåga att omsätta nya färdigheter i klinisk praktik. Kontinuerligt under hela utbildningen skriver varje deltagare ett självständigt examensarbete i form av en strukturerad terapiredogörelse, vilken examineras vid utbildningens avslutning dels individuellt av examinator, dels via reflektioner i respektive klinisk handledningsgrupp.

Momentet egenterapi anordnas och bekostas av den enskilde kursdeltagaren, men ska vara genomförd för att få kursen godkänd. Det är önskvärt att den egna terapin genomförs parallellt med utbildningen. Om så inte är möjligt måste terapin ha påbörjats inom ett år från den dag utbildningen avslutades.

Student äger rätt till byte av examinator efter att ha underkänts två gånger på samma examination, om det är praktiskt möjligt. En sådan begäran ställs till institutionen och skall vara skriftlig.

I det fall en kurs har upphört eller genomgått större förändringar bör den studerande garanteras tillgång till minst tre provtillfällen (inklusive ordinarie provtillfälle) under en tid av åtminstone ett år med utgångspunkt av kursens tidigare uppläggnings.

Betyg

På kursen ges något av betygen Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U).

För de teoretiska delarna A, B och C omfattar betygsskalan betygsgraderna Underkänd (U), Godkänd (G) och Väl godkänd (VG).

För väl godkänd krävs uppvisad förmåga till konstruktivt kritisk reflektion över det berörda ämnesområdet.

Gällande del D, **Handledning och egenterapi** omfattar betygsskalan betygsgraderna Underkänd (U) och Godkänd (G). Kursbetyget väl godkänd erhålls om samtliga de teoretiska momenten har getts betyget väl godkänd.

Kursvärdering

Kursen utvärderas såväl skriftligt som muntligt vid varje terminsslut enligt särskild utvärderingsmall och resultatet återförs till kursdeltagarna vid kursstart av påföljande termin. Utbildningen utvärderas även i sin helhet i samband med kursens avslutning.

Övrigt

Urval

Urval till utbildningen baseras på de sökandes meriter. Därvid görs en samlad bedömning av (1) yrkeserfarenhet, (2) yrkesverksamhet, (3) erhållen handledning, (4) egen psykoterapi, och (5) Vetenskapliga publikationer/forskningserfarenhet.

*Yrkesverksamhet

Har en pågående anställning inom psykosocial, psykiatrisk eller omsorgsverksamhet där den sökande kommer att ha den möjlighet att bedriva behandlingsarbete under utbildningstiden. Om anställningen är på deltid, ange omfattning i procent. Intygas av arbetsgivare eller annan behandlingsansvarig.

Kursen ger, tillsammans med adekvat grundutbildning, behörighet att söka till legitimationsgrundande psykoterapeututbildning.